

ministeriet om, hvad man dog skulde gøre med disse Aviser. Jeg har i Dag faaet oplyst gennem to af Aarhus Bys dygtigste Bogbindere, at det vilde koste 75,000 Kr. at lade alle de Aviser indbinde, som nu ligger uindbundne derovre. Jeg ved ikke, om man finder, det er værd at spendere saa mange Penge paa dette, der desuden vil kræve en ny Bygning til Statsbiblioteket i Aarhus, thi man kan ikke i Længden opmagasinere alle Landets Aviser uden at have stor Plads. Derfor synes jeg, det er ganske rimeligt, at Statsbiblioteket i Aarhus spørger Kultusministeriet om, hvad man dog skal gøre ved disse Aviser. Var det ikke mere formaalstjenligt, at de blev opbevarede rundt omkring i de Bykommuner, hvorfra de udgaar? Det er dog vist ganske meningsløst, at Staten paatager sig Opbevaring af Aviserne i mere end eet Eksemplar, saa meget mere, som adskillige af disse Aviser ikke eksisterer om 100 Aar, fordi de er trykte paa saa slet Papir, at de gaar til i Aarenes Løb; men der er saa vist ingen Grund til at bebrejde Statsbiblioteket noget, tværtimod synes jeg, man skal rose det for, at det ikke har givet saa mange Penge ud til et efter min Mening saa unyttigt Foretagende.

Da jeg taler om denne i dette Tilfælde langsomme Ekspedition fra Kultusministeriets Side — thi der er Gang paa Gang sket Henvendelse om, hvad man skulde gøre ved disse Aviser, uden at man har faaet nogen Afgørelse —, maa jeg maaske gøre opmærksom paa, at den højtærede Kultusminister jo i Virkeligheden indrømmer, at Ekspeditionen fra Ministeriets Side ikke altid er saa hurtig, som det kunde være ønskeligt. Den højtærede Kultusminister siger: „Overbibliotekaren har i adskillige Aar henvendt sig til Ministeriet og forlangt et forøget Personale, men jeg tror dog, man maa sige, at det først var i Begyndelsen af Aaret 1911, at Ministeriet blev klar over den biblioteksmæssige Misère”. Ja, men hvem kan gøre for, at Kultusministeriet har en saa langsom Fatteevne? Der er i mange Aar blevet gjort Henstillinger, og først i 1911 bliver Ministeriet klar over Misèren; det er virkelig Ministeriet, der har Ansvaret derfor. Efter at en ministeriel Embedsmand havde besøgt Biblioteket i Aarhus — og her maa jeg indskyde, at det var paa Bibliotekets Foranledning, at den ministerielle Embedsmand kom til Stede —, blev man endelig klar over, at der maatte gøres noget. Efter at man for øvrigt her paa Rigsdagen havde vedtaget en forøget Bevilling til den indre Ordning, bliver man

klar over, at nu maa der ske noget, og saa maa det rigtignok siges, at havde man været længe om at blive klar, tog man til Gengæld energisk fat, desværre. Saa kom, saaledes som det hedder i den højtærede Kultusministers Foredrag, Samraadet med de bibliotekskyndige Mænd, Vedtagelsen af, at man skulde lukke Udlaanet for 900 Bind Oplysningslitteratur. Nu siger den højtærede Kultusminister ganske vist, at han havde aldrig tænkt sig, at man skulde naa op til saa mange Bind, han havde kun tænkt sig, at man havde forbudt Udlaanet af ca. 300 Bind, og at Ansvaret for, at man kom op til de 900 Bind, paahviler Overbibliotekaren i Aarhus. Det er for saa vidt ogsaa rigtigt; men det var en ganske simpel Konsekvens af det kultusministerielle Paa-bud om at aflaste Aarhus Bibliotek for en Del af dets Udlaan, at man maatte gaa til de 900 Bind. Det vilde have været ganske meningsløst, om man var blevet staaende ved de 300 Bind, da det ikke vilde have aflastet Udlaanet nævneværdigt. Jeg vil desuden henstille til den højtærede Kultusminister i denne Liste over de forbudte Bøger at udpege, hvilke der ikke burde have været taget med, det vil blive ganske overordentligt vanskeligt, da den Litteratur, der er Tale om, er ret ensartet. Jeg vil nu imidlertid meget kraftigt gentage min Henstilling — og jeg har jo faaet Tilslutning baade fra det ærede Medlem fra Aarhus (Sabroe), det ærede Medlem fra Vejle (Nørgaard) og det ærede Medlem fra Kolding (Laursen), og jeg er ikke i Tvivl om, at det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), den højtærede Finansminister, ogsaa vil give mig Tilslutning i Kraft af hele sin tidligere Stilling til Bibliotekssagen, og endelig vil det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov) sikkert ogsaa slutte sig til mig i Opfordringen om, at denne index librorum prohibitorum maa blive ophævet paa ny, og at man maa faa Lov til ovre i Statsbiblioteket at laane de Bøger ud igen. Man vil maaske nu kunne spare en Mands Arbejde Aaret igennem, men det er for dyrt at spare denne ene Mands Arbejde.

Saa kommer jeg til den højtærede Kultusministers Fremtidsplaner med Hensyn til Biblioteksvæsenets Ordning her i Landet, og jeg maa tilstaa, at de er meget vidtgaaende. Den højtærede Kultusminister kan endogsaa tænke sig, at der ved Siden af Statsbiblioteket i Aarhus blev bygget et stort Bibliotek. Ja, nu er vi sandelig inde paa, at hundrede Tusinderne ruller, men forinden man kommer dertil, synes jeg, at man fuldt ud skulde bruge,